

Děmantová garnitura.

Roman. Napsal Jakub Arbes.

Klidně a beze všeho podivení dočetl doktor Ist, stáhl jej a vracel jej panu Florianovi, pravil chladně: "To vás zajisté potěšilo nebo?"

"Závist! Závist!" zahučel v duši panu Hanibalovi děmon urážlivé pýchy.

Pan Hanibal sám však se opanoval a tvář se takto lhostejným pravil chladně: "Prosím vás! Člověk koná jen svou povinnost — a uzná-li to sám prime, tím nemusí se člověk vzpouzet."

"To ne, to ne!" vpálil doktor živěji.

"A dostane-li člověk něco na památku," pokračoval pan Hanibal, vypnul, poněkud přitažlivě: "může být spokojen, obzvláště nestojí-li památka taková několik krejcarův..."

"Pravda, pravda!" zahučel doktor.

"A nebo, když uznání takové," pokračoval přednost, "může mít jakýsi vliv na jeho poměr k ředitelství, to jest když ředitelství zvěděví o tom, bude muset přiznati, že člověk konal svou povinnost..."

"Pravda, pravda!" přisvědčoval hudebním tónem doktor, načež váhavě dodal: "Můžete být spokojen" — "To také jsem..."

"A nemasíte se pranic proto rmutit, když vám budou kolegové závidět..."

"Závidět!" vyrazil náhle ze sebe prudce pan Hanibal. "Proč by mi záviděli?"

"Prosím vás!" odvětil doktor lhostejně. "Lidé jsou křecheř tvořivé..."

"Ale proč by mně záviděli kolegové?" vpálil přednost, v jehož duši počala se otvírati zcela nová perspektiva do budoucnosti.

"Nu — pro uznání vašich schopností a vzorného konání povinností, — pro vyznamenání před jinými..."

"A myslíte, doktore, že by mně něco podobného hnělo?" ozval se nyní pan Hanibal sebevědomě.

"Nechtí-li závidět třeba celý svět — co mi po tom! Já se o vyznamenání neucházím, já konal pouze svou povinnost — kdož by mi mohl závidět!"

"Nu, správného vykonání povinností," odvětil chladnokrevně doktor, "nebude vám sice nikdo závidět, ale vyznamenání — vyznamenání a především daru tak drahocenného..."

Pan Hanibal tentokrát neodpověděl. Zamyslel se, tak že ani nezpozoroval, že doktor položil škatulku, kterou byl až dosud v ruce držel, zase na stůl.

"Co na tom! Co na tom!" přerušil náhle pan Hanibal mlčení, jakoby se probíral z tvrdého snu. "Vždyť jsem muž — a dovedu již vzdorovati, byť se na me bleďa závisť šklebla třeba se všech stran."

"Nu — tak hrozně snad to přece nebude," chlácholil polohostejným tónem doktor. "Kolegové nejsou stejní — jeden bude závidět, druhý souhlasit, a třetí snad z toho bude i potěšen... Obzvláště závisť vás přítel, pan Albin Stoklasa..."

"Ten závisť!" zajásal nyní pan Hanibal, jenž byl jevil až dosud jakousi stísněnost myslí. "Ano, ano — můj dobrý, vzorný přítel závisť! A to jest mi dostatečnou náhradou za úctěbné snad poznaménky závisť..."

"Věřím, věřím!" připomenul doktor. "A máte-li Stoklasu na své straně, kdož medle, byť vám třeba šílené záviděl, svedl by už co proti vám? Nikdo! Jste obráněn — nalézáte se v bezpečí jako v nedobytném hrade. Nechtě zase kolem vás třeba zbláznit, vy můžete zůstat pod záštitou přítele Stoklasova klidným..."

"A takovým také, přicházím já, zítavu!" zvolal pan Hanibal, když se vracel domů. "Když jsem byl v tomto směru ukončen..."

Rozloučili se tedy — Hned za doktorem opustil buroaz i Tobiášek, jenž byl v duševním svědkem celého výstupu panu Hanibal zůstal a samotný —

Chvilí přecházel pan Hanibal ve svém búrvan v různých směrech. Zdálo se býti tak spokojen, jako kdy jindy — tvář jeho aspoň nejevila již nízadného rozšíření nebo jakéhokoliv počtu výboje. Byl to se buď upamatoval, nebo mu bylo již vše, co jej před chvílí tak vzrušilo, vše méně stejno.

Náhle a mimoděk zastavil se před stolem, na němž ležela škatulka s drahocenným šperkem posud otevřená, jak jí tam byl doktor položil.

V okamžiku, kdy zrak páně Hanibalův na šperku utkvěl, slehнул z očí jeho znovu zvláštní blesk rozradostnění, vlastně vyřevovaného uspokojení — důkaz to, že vyznamenání a provázecí je drahocenný dar nejsou mu lhostejný, naopak — že pohledem na skvost duše jeho znovu se rozehřívá.

Chvilí dával se na šperk z pozvzdáti, pak jej vzal do ruky a prohlížel — nyní již s výrazem znalců.

Náhle radostně zamručel: "Devět set osmdesát zlatých! Aj, totéž skoro celoroční mzdy!"

"A opět upřel zrak svůj na šperk, a z očí slehlo cosi jako neklamná známka lakoty a pýchy."

"Škoda," zamumlal po chvíli. "že to neví ještě Stoklasa!"

"A po krátké pomlčce dodal: "Ale ne nevadí! Ještě dnes se to doví, aby měl radost! A synovi také hned napíšu několik řádků..."

Po té díval se opět jen mlčky na skvost —

"A závisť!" zahučel po několika vteřinách, vzpřimiv se skoro komicky. "Bleďa, žlutá nebo i zelenalá závisť může řádit třeba zblázně. — Co mi po těch, kteří mi závidí! Naopak, naopak! Postarám se již sám, aby záviděl vášnivě a tak se sami v sobě zžehrali — já zůstanu klidným, ba lhostejným..."

"Ano, klidným a lhostejným," opakoval po malé přestávce, tenkým hlasem, jako by sama sebe vážně a opravdově napomínal; však hned na to dodal: "Ale — jak zůstanu lhostejným, když člověku víří žilami krev tak vše jako málo kdy jindy? Ani když mi bylo zvěstováno, že jsem byl jmenován přednostou stanice, ani když mi Stoklasa zvěstoval, že proti línce a sňatku našich dětí něčeho nenamítá, nebylo mi tak podivné jako a svěže, jako právě teď! — A já bych měl zůstat klidným nebo docela lhostejným! Klidným, jak sluší se na muže, možno již zůstat; ale lhostejným...? Ne, ne, nikdy! — A není takhle třeba! K vůli komu potlačovati své potěšení! Nepřiznati a závisť k vůli? Nikoli! Toho se nikdy nedočkáji. Naopak — něchtí zví celý svět, že si nedám závisť předpisovati — Ano, ano — celý svět něchtí zví, že jsem byl pochválen a vyznamenán, že se mi dostalo za vzorné plnění povinností řádků odměny."

Po těchto slovech, při kterých zrak svých s drahocenného daru nespouštěl, vyřadil opatrně jehličku ze škatulky a zapíchnul si ji do košile. Pak nahnul hlavu co možno nehlouběji k prsoum, by se přesvědčil, jak mu jehlice sluší — a nevylicitelný úsměv uspokojení přelétl jeho tvář.

Ale vše to mu nestačilo. Vyřadil z kapsy náhle zrežtka a slyšel se v něm jako nejkoketnější krása vice.

Po chvíli jehličku zase vytáhl a položil ji na stůl, vyřadil ze škatulky oba knoflíčky. I ty zkoumavě prohlížel, načež vyměnil obyčejnou košilní knoflíky v košile za děmantové a sáhnuv po jehličce, zapíchnul si ji opět na dřívější místo, a sice co možno nejvýše pod líček, ale přece tak, aby jí bylo viděti; když hlavu k prsoum hlouběji naklonil.

A opět se prohlížel několik mi-

nut v zrcadle.

Po té si připomenul, že chce napíši svému synu několik řádkův a patřičně odměnit. Pomalu přikoukal se ke psacímu stolu a zasedl k němu, vytáhl se šupletu několika listů historického papíru a připravil si je před sebe. Vzáp pak přel, namočil je —

Ale dříve nežli napsal první slovo, nemohl odolati pokušení, mohl znovu nakloniti hlavu hlouběji k prsoum a podívat se na zvláštní hodnou okrasu svých řader — musil sáhnutí i po zrežtka a slyšel se v něm, jako byl již dřívě odměn, a teprve po chvíli zrežtka odložil a počal psáti.

Chlě se napsati jen několik řádkův, ale z pera rychle po papíře jedoucího plynná řádka za řádkem, tak úžasně lehce, že byla první stránka napsána, a již by pověděl, co vlastně povědět měl. Napsatě potuhy úvod, a nezbýlo nežli list obrátit. Učinil tak a psal dále — až pepsal všechny čtyři stránky těsným písmem a pověděl synu svému netoliko, co mu chtějí stručně zvěstovati, nýbrž vylíčil mu obábněji i své počiny a naděje do budoucnosti.

"Tak!" zamumlal, když byl hotov. "Ted list zalepíme, napíšeme adresu, a jakmile přibude první poštovní vlak, vhodíme list do nabubřelé poštovního vozu!"

Zatím konal, o čem si byl právě munda. Jsa hotov přechystal si před sebe nový listek, chtěje psati také příteli Stoklasovi; ale dříve nežli vzal pero do ruky, zazněl z nejbližší stanice signál, že vyjíždí odamtud osobní vlak ku Praze.

"K času!" zahučel nevrle. "Vždyť pak už mám být pět minut u kasy!"

Na to vyskočil a obrátil se "kousek", to jest k oknu v protější stěně munda:

"Ostatně — Stoklasovi psáti není ani třeba. Mohl' mu to vzkázati po vřehním konduktorevi nebo strojevodcem..." Ano, ano — tak a nejinak učiním..."

Ostatně — pojedleli Stoklasa dnes nebo zítra kolem, jak skoro každý týden činívá, mohl mu radostnou zvěst' sdělit ústně a pozvati jej, aby se na zpáteční cestě u mne na chvíli zastavil a teprve v nejbližším osobním nebo třeba nákladním vlakem domů se vrátil... Ano, ano — tak a nejinak učiním!"

Takto mmlavě rozjímaje pouze se obrátil a byl již "u kasy". Před kassou však nebylo živé duše. Pan Hanibal upravil si razík, neměl pro okamžik něčeho na práci. Zůstal na obvyklém místě státi, opřel se o stěnu a zamyslel se.

Není divu, že myslil výhradně jen na present a připsal jej prováděje, na přítele Stoklasu a svého syna, na závisť svých kolegů — vůbec jen na to, co mu bylo již dříve na mysli tamlo. Přes to zamyslel se tak hluboko, že těch několik minut, jejich potřeboval příjíždějí vlak k dorážení do stanice, uplynulo mu skoro jako toliké vteřině.

Tobiášek stál již dávno připraven venku na peronu u zvonce, aby, jakmile slyšné příjíždějí vlaku, dal první znamení zvonce, což se koučově také stalo a pana přednostu z příjemného dumání vyrušilo.

Chvatně odskočil "od kasy" k telegrafickému aparátu, dal obvyklý signál nejbližší stanici a vyrazil na peron.

Příjíždějí osobní vlak právě před stanicí budovou zarážel. Na peronu nebylo živé duše, a náhodou nebylo tentokrát ani žádných zásyvek k dopravení.

Pan Hanibal popošel několik kroků podle trati a zastavil se o podál lokomotivy tím způsobem, že mohl býti netoliko s parostroje, nýbrž i s nejbližším vagonem pro zavazadla, jakož i s poštovním ambulancé pohodlné viděn, nápadně se rozkročil a rozradostněný zrak jeho tékal s místa na místo, vlastně s jedné z přídělků nebo právě odpočívajících osob na druhou.

Pozdravil strojevodceho s lokomotivy se nahnávajícího přivítáním kývnutím ruky, sledoval pan Hanibal zrakem svým vřehního konduktora, jenž byl seskočil z vagonu, by obvyklým způsobem provolal stanici a vystupajícím otěvil kupě.

I toho panu přednostu kývnutím ruky vidně pozdravil. Pozdrav jeho byl rovněž tak vidně opěťován; ale konduktor, sěkolik sem-

ináho na práci, nežli provolati stanici, počtvádě tu nikdo nepřívedl a nevystoupal, nevlímnul se pracovat tak jako řáda a lapal se stroje, co jim pan Hanibal mlčky a přece tak nápadně ukazoval — jehlice a knoflíčky.

Kdo by si byl právě pana Hanibala pozorně všiml, nebyl by se ubránil zvláštního úsměvu. Státi rozkročně nepohnutě jako socha, ale s nápadně vypjatými prsoum, máje pravou ruku za vestu zadrženu, a to tak, že palec pod střežím knoflíkem zdal se přímo vyřívati: "Sem a výše se podívejte!"

Však netoliko posice sama o sobě i výraz tváře, obzvláště když si člověk všiml také pitvorného tělíčka, působil neodolatelně komicky.

Přísuná maršalnost postupuje totiž na chvíli místa výřazu, abychom tak řekl ztrnulé vyřevnosti. Tak aspoň jevílo se právě vítězoslavně rozehřívání páně Hanibalovy duše v jeho tváři, v kteroz končil se oči a nevylicitelný úsměv svřehovaného uspokojení kolem záspoulených rá neobvyklý kontrast tvořily.

Vlak, z něhož nikdo nevystoupil a do kteréhož nikdo nevstoupal, byl v několika vteřinách zase k odjezdu připraven. Pan Hanibal dával znamení, kam má býti pod. Vřehní konduktor přednostu ještě jednou přivítavě pozdravil pan Hanibal výpraj prsa ještě více, přešel vpravo rukou po bradě a přeseh až dolů k vestě, kde byla před tím odpočívala, jakoby dával znamení, kam má býti pohlednuto, načež ruku zase zadržel za vestu a pohrával palem pod dolejším knoflíkem.

Ale ani tentokrát si vřehní konduktor ve své otupělosti něčeho nevšiml, a panu přednostovi nezbýlo, nežli nevšimavce na pozoruhodný nevšiml upozorniti.

"Podívejte se!" pravil lakoničky, ale tak zvučným hlasem, že slyšeli to i na lokomotivě, a ukázal prstem přímo na jehlici.

Tentokrát musil si konduktor všimnouti ukázaného skvostu, jenž v záři sluneční v duhových barvách divuplně se leskl. Po tváři kmitlo mu nevyjstý divění.

"Aj, totéž krásná jehlice!" zvolal. "A rovněž takové knoflíčky!" dodal tímže tónem podivně.

"Present!" připomenul opět lakoničky pan Hanibal.

"A mnoho-li asi takový šperk stojí?" optal se konduktor, prohlížeje skvost z blízka dvou kroků.

"Bez mála tisíce zlatých!" vyložil pan Florian.

"A od koho jste jej dostal — od pana přednostu Pražské stanice — není-liž pravda?"

Pan Hanibal prudce zavřel hlavou.

"Nikoli!" děl rozhodně. "Hádejte!"

Konduktor pokrčil ramenoma. "Pojedeme!" ozval se z lokomotivy nevlým tónem strojevodce, jenž byl výjev ten netrpělivě sledoval.

"Hned, hned!" odpověděl za konduktora, jenž byl písňalku již nasadil k ústům, pan Hanibal.

"Hádejte!" vyzval pak znovu konduktora; ale dříve nežli tento odpověděl, dodal pan Hanibal vítězoslavným tónem:

"Od prince N., a sice za rychlé vypravení separátního vlaku před několika dny..."

"Není možno!" zdivil se konduktor a chtěl ještě něco připomenuti, ale připomenuti již, že čas k odjezdu, dal sám znamení Tobiáškovi, aby zavonil.

Tobiášek zavonil, konduktor zapísknul a obrátil se k vlaku, by vskočil na stupínek vagonu.

Teprve nyní pohnul se i pan přednost. Učinil rychle několik kroků za konduktorem, nechal jej, právě když dal strojevodce pokynutím lokomotivy signál, za rameno a chvatně pravil:

"Prosím — vyřáďte panu Stoklasovi, že ho pozdravuju, a přivezte mu, čím jsem byl tak příjemně překvapen! Že ho prosím, aby se zde u mne co možno nejdříve zastavil... Ano?"

"Ano, ano, pane přednosto!" odvětil úslušně konduktor stojící na stupínku vlaku již se pohybujícího.

"Nezapomněte — prosím snažně!" zadal pan Hanibal, ubíraje se vždy rychlejším krokem podle vagonu.

"Budu vám věřen — Stoklasa; ale konduktor, sěkolik sem-

Puritan mouka

ZARUKA — Spotřebujte plný pytlík a nepadne-li se vám opět nejlepší chléb, jaký jste kdy peklí vraťte prázdny pytlík svému obchodníkovi, jenž nabrál vám bez námitok vaše peníze.

Odborné mléká a nejlepší mléko v Americe.

Všechny groceristé ji mají na skladě.

WELLS-ABBOTT-NIEMAN CO.
Schuyler, Neb.

Víte, nemáte-li vám žádný stávan i svým pitvorním, že vřehním

HOTEL "PRAHA,"

Který jest úplně znovu vypraven vším vřehním zařízením, včetně dekarobu a jeho krajně, zavítavši do Omahy, nabereu nyní krásnou obkolu a pohodlí to nejlepší. Chutná jídla a právě česká kuchyně všdy vás uspokojí. U příležitě místních i venkovních krajně notivě žlá

JOSEF PIVONKA

Rož 13. a William ul.

OMAHA, NEBRASKA

DR. KAR. H. BREUER

operace a ženšně nemocí.

DR. MILOSLAV J. BREUER.

diagnosta a vřehní nemocí.

ČESTÍ ŽENŠNĚ

Při své řádlově máme dokonalou laborator k rozpoznávání všech nemocí. Máme nemocním spajel pro všechny operace a vřehní příjady nemocí. Účelovna v položi číslo 216 Security Mutual Budova.

Severovýchodně roh 12. a Q ullo, ve vřehním poschodí v příjez. Lancela, Neb.

vlak přijel a zastavil.

Obvyklý ruch a šum, provázecí vystupování, Stoklasu naprosto nezajímá. Sotva že zrakem jednou přeletí dav hemžících se lidí.

Zastaviv se nedaleko lokomotivy díval se na parostroj...

Strojevodce pozdravil, pan Stoklasa poděkoval. Podobně učinil i vřehní konduktor, který seskočil s vozu pospíšil zotvíratí kupě. I jemu pan Stoklasa poděkoval za pozdrav a díval se pak kamsi v neurčité prázdno.

V několika jen vteřinách byl vřehní konduktor pro okamžik hotov, načež němiv několik kroků k zamýšlenému Stoklasovi, vyřadil jej opětým pozdravem:

"Má účta, pane přednosto!"

"Dobrý den," odpovídá oslověný: "Co nového?"

"Nic, pane přednosto — přináším pouze pozdrav..."

"Ah, od přítele Hanibala!" — vpádl živě pan Stoklasa, a klidně přisunou tvář jeho, v níž se byla právě zračila naprosta bezmyšlenkovitost, přeletl úsměv vědního, ale přece příjemného počitu.

"Ano," dotvrdil lakoničky konduktor.

"Zdráv!" optal se Stoklasa živě.

"Zdráv!" dotvrdil opět konduktor, načež dodal: "Zároveně máš, pane přednosto poprositi, abyste..."

"— Přítele co nejdříve navštívím, není-liž pravda?" vpádl kvapně přednost.

"Ano!" zni odpověď. "Má prý pro vás nudu potěšitelnou zpráva..."

"Pro mne?" zdivil se Stoklasa.

"Ano."

"A nevíte, jakou?"

"Mám ji aspoň napovědět," zni odpověď. "Pan Hanibal byl vyznamenán..."

"Není možno!" zdivil se opět přednostu jeví ve tváři mírnou zvědavost. "A kým a za prosím!"

"Princem N..."

"Není možno!"

"Ochrzel děmantovou garnituru v ceně asi tisíce zlatých..."

"Není možno — není možno!" divil se pan Stoklasa, ale hned a pětová s drahocenným šperkem dotaz: "Ale zač — zač?"

"Za rychlé vypravení zvláštního vlaku před několika dny," vyložil konduktor.

Tvář páně Stoklasovu, jeví až dosud jen mírnou, vždy více však se zamáhavě zvědavost, přelétl po tomto vysvětlení cosi jako nepatrný úsměv. Svrátniv čelo přimhouřil oči, ale hned jimi nepodně zaměřil. Celá tvář proměnila se, abychom tak řekl, mršnou zvědavostí.

"Takže! Zač zač?" vyrazil se sebe, jako by mu mlouvali čího nejvěřící namáhání.

Konduktor opakoval do slova své vysvětlení.

"Ale to přece není možno!" zahučel pan Stoklasa.

"Ale přece pravda, pane přednosto. Vidím jsem jehlici i knoflíčky na vřehním vřehním..."

(Přerušování.)